

## POSTANOWIENIE

18 grudnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 18 grudnia 2023 r. w Warszawie  
zażalenia T.R.

na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Warszawie

z 19 czerwca 2023 r., I ACa 516/22, I WSC 95/23,

w sprawie z powództwa C.spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

przeciwko T.R.

o zapłatę,

**1) uchyla postanowienie Sądu Apelacyjnego w Warszawie z  
19 czerwca 2023 r. (I ACa 516/22, I WSC 95/23),**

**2) uchyla postanowienie Sądu Apelacyjnego w Warszawie z  
14 lipca 2023 r. (I ACa 516/22, I WSC 107/23).**

## UZASADNIENIE

Wyrokiem z 29 marca 2023 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie zmienił wyrok Sądu pierwszej instancji, oddalający powództwo, w ten sposób, że zasądził od pozwanej T.R. na rzecz powoda C. sp. z o.o. w W. kwotę 389 916,98 zł z odsetkami ustawowymi od kwot wymienionych w sentencji tego wyroku oraz orzekł o kosztach postępowania. Odpis tego wyroku z uzasadnieniem został doręczony pełnomocnikowi pozwanej 26 kwietnia 2023 r. (k.1046). Pozwana wniosła 6 czerwca 2023 r. skargę kasacyjną datowaną 28 maja 2023 r., którą Sąd Apelacyjny odrzucił *a limine* postanowieniem z 19 czerwca 2023 r. ze względu na nieusuwalny brak konstrukcyjny przewidziany w art. 398<sup>4</sup> § 1 pkt 2 k.p.c. W uzasadnieniu tego

postanowienia Sąd wskazał, że skarżąca nie skonkretyzowała przepisów postępowania, do naruszenia których, jej zdaniem, doszło, zaś w ramach pierwszej podstawy kasacyjnej zarzuciła wprowadzić błędną wykładnię art. 455 k.c., ale uzupełniła ten zarzut stwierdzeniem „w szczególności”, który jest zwrotem semantycznie pustym. Pozwana wniosła zażalenie na to orzeczenie, a ponadto, w terminie otwartym do wniesienia skargi kasacyjnej, złożyła 23 czerwca 2023 r. kolejną skargę kasacyjną, zawierającą – poza treścią uprzednio złożonej skargi – uzupełnienie podstaw kasacyjnych w zakresie zarzutów naruszenia prawa materialnego. Postanowieniem z 14 lipca 2023 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie odrzucił także tę skargę kasacyjną pozwanej, podnosząc, że mimo sformułowania w skardze nowych podstaw kasacyjnych, dotyczących naruszenia art. 61 § 1 k.c. oraz art. 498 k.c. i 499 k.c., kolejna skarga kasacyjna pozwanej również nie spełnia wymagań konstrukcyjnych tego środka. Pozwana zaskarżyła to orzeczenie zażaleniem. W obu zażaleniach zarzuciła naruszenie art. 398<sup>3</sup> § 1 k.p.c. oraz art. 398<sup>6</sup> § 2 k.p.c., wnosząc o uchylenie zaskarżonych postanowień.

Postanowieniem z 18 grudnia 2023 r. Sąd Najwyższy zarządził łączne rozpoznanie i rozstrzygnięcie przedmiotowych zażaleń.

#### **Sąd Najwyższy zważył, co następuje:**

Zażalenia pozwanej są uzasadnione, albowiem obie złożone przez nią, w terminie do wniesienia tego środka zaskarżenia, skargi kasacyjne – zarówno złożona 6 czerwca 2023 r. jak i 23 czerwca 2023 r. – zawierają, wbrew błędnemu stanowisku Sądu Apelacyjnego, przytoczenie podstaw kasacyjnych w rozumieniu art. 398<sup>4</sup> § 1 pkt 2 k.p.c. Należy wprowadzić podzielić stanowisko Sądu Apelacyjnego co do wadliwego sformułowania podstawy naruszenia przepisów postępowania, ale w odniesieniu do pierwszej podstawy kasacyjnej, oba pisma pozwanej składające się, w istocie, na jedną skargę kasacyjną, wniesioną z zachowaniem dwumiesięcznego terminu przewidzianego w art. 398<sup>5</sup> § 1 k.p.c., wymieniają, naruszone, w ocenie skarżącej, przepisy prawa materialnego, ze wskazaniem jednostek redakcyjnych właściwego aktu prawnego oraz sposobu ich naruszenia (zob. m.in. orzeczenia Sądu Najwyższego z 18 lutego 1999 r. I CKN 96/98; z 20 stycznia 2000 r. I CKN 355/98; z 27 kwietnia 2000 r.

I PKN 706/99 i z 18 marca 2009 r. IV CSK 419/08). Pozwana zawarła już w skardze złożonej 6 czerwca 2023 r. zarzut naruszenia prawa materialnego przez jego błędną wykładnię, w szczególności art. 455 k.c. przez wadliwe przyjęcie, że w stanie faktycznym rozpatrywanej sprawy, reklamacja pozwanej z 5 maja 2017 r. nie może spełniać kryteriów skutecznego sprecyzowania jej wierzytelności oraz wezwania dłużnika do zapłaty w sposób umożliwiający następce złożenie oświadczenia o potrąceniu lub dokonania przez pozwaną innego aktu dyspozycji przysługującej jej oczywiście wierzytelnością. Dodatkowo, w skardze złożonej 23 czerwca 2023 r. pozwana zarzuciła naruszenie art. 61 § 1 k.c. oraz art. 498 k.c. i art. 499 k.c., wskazując, na czym polegały uchybienia oraz uzasadniając przytoczone podstawy kasacyjne.

Należy przypomnieć, że Sąd drugiej instancji jest uprawniony i zobowiązany do badania kwestii, czy skarga kasacyjna jest dopuszczalna, czy została wniesiona w terminie, należycie opłacona i czy nie zawiera braków formalnych, które podlegają uzupełnieniu w postępowaniu sanacyjnym lub które skutkują odrzuceniem skargi *a limine*. Skarga kasacyjna nie spełnia wymagania konstrukcyjnego przewidzianego w art. 398<sup>4</sup> § 1 pkt 2 k.p.c., jeśli skarżący zaniechał wskazania norm prawa materialnego lub przepisów postępowania, które zostały, jego zdaniem, naruszone wskutek błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania oraz jeśli nie uzasadnił przytoczonych zarzutów. Natomiast ocena, czy przytoczona przez skarżącego podstawa kasacyjna rzeczywiście istnieje oraz czy została ona wystarczająco umotywowana, należy wyłącznie do Sądu Najwyższego, który dokonuje tej oceny w ramach postępowania kasacyjnego po przyjęciu skargi kasacyjnej do merytorycznego rozpoznania. Dotyczy to również użytego w skardze kasacyjnej pozwanej przy opisywaniu podstaw kasacyjnych zwrotu „w szczególności” przed wymienieniem przepisów uznanych za naruszone, który Sąd Apelacyjny błędnie uznał za wyłączający przyjęcie, że skarga zawiera przytoczenie podstaw kasacyjnych w rozumieniu art. 398<sup>4</sup> § 1 pkt 2 k.p.c. Tymczasem w orzecznictwie Sądu Najwyższego wyjaśniono, że zwrot ten należy traktować jako semantycznie pusty w tym sensie, że Sąd Najwyższy uwzględnia w ramach kontroli kasacyjnej zaskarżonego orzeczenia tylko te przepisy, które zostały wymienione w kasacji jako naruszone „w szczególności” (zob. wyrok Sądu

Najwyższego z 27 stycznia 1999 r., II CKN 151/98, OSNC 1999, nr 7-8, poz. 134 i postanowienie Sądu Najwyższego z 26 września 2000 r., IV CKN 1518/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 39.).

W tym stanie rzeczy orzeczono, jak w sentencji (art. 398<sup>15</sup> § 1 w związku z art. 394<sup>1</sup> § 3 k.p.c.).

Wobec uchylenia obu zaskarżonych postanowień o odrzuceniu skarg kasacyjnych złożonych przez pozwaną 6 czerwca 2023 r. i 23 czerwca 2023 r., należy przypomnieć, że zgodnie z ugruntowanym poglądem Sądu Najwyższego, w przypadku złożenia przez stronę, z zachowaniem dwumiesięcznego terminu, o którym mowa w art. 398<sup>5</sup> § 1 k.p.c., dwóch oddzielnych skarg kasacyjnych, należy je traktować jako jedną skargę zawartą w dwóch odrębnych pismach procesowych strony. Skarga kasacyjna jest jedna, bez względu na to, ile pism procesowych złoży skarżący, który ma prawo do rozpoznania tylko jednej, łącznie skutecznie złożonej, skargi kasacyjnej (zob. m.in. wyroki Sądu Najwyższego z 13 stycznia 1998 r., II CKN 517/97, OSNC 1998, nr 7-8, poz. 127 i z 7 marca 2001 r., I PKN 283/00, OSNAP i US 2002, Nr 23, poz. 567 oraz postanowienia Sądu Najwyższego z 8 stycznia 1997 r., II CKN 297/97, OSNC 1998, nr 7-8, poz. 127, z 5 lutego 1998 r., I PZ 74/97, OSNAP i US 1999, Nr 4, poz. 134 i z 10 stycznia 2020 r., IV CSK 633/18). Mając powyższe na uwadze, Sąd drugiej instancji powinien, na podstawie art. 398<sup>6</sup> § 1 i 2 k.p.c., ponownie przeprowadzić kontrolę fiskalną i formalną obu skarg złożonych przez pozwaną w terminie do wniesienia skargi kasacyjnej przyjmując, że w takiej sytuacji mamy do czynienia w istocie z jedną skargą kasacyjną złożoną przez stronę w dwóch pismach lub z uzupełnieniem skargi kasacyjnej wniesionej jako pierwsza.

(A.D.)

[ms]